

СЪЮЗ НА ЮРИСТИТЕ В БЪЛГАРИЯ

ЦЕНТРАЛЕН СЪВЕТ

1000 София, ул. „Пиротска“ № 7

тел./факс: 0359-2987-83-90

e-mail: sub@sub.bg

File No. 4 / 1002 / 11
29.03.2011
78

Изх. №. 97/28.03.2011
29.11.2011
За се конституционен съд

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ
СЪД НА РЕПУБЛИКА
БЪЛГАРИЯ

С Т А Н О В И Щ Е

НА СЪЮЗА НА ЮРИСТИТЕ В БЪЛГАРИЯ
ПО КОНСТИТУЦИОННО ДЕЛО № 2 ОТ 2011 Г.

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

С определение от 17 февруари 2011 г. на Конституционния съд на Р България по конституционно дело № 2 от 2011 г., образувано по искане на Омбудсмана на Р България за обявяване за противоконституционен текста на чл. 75, точки 5 и 6 от Закона за българските лични документи (ЗБЛД) в редакцията по изменението, публикувано в ДВ бр. 9 от 2011 г., Съюзът на юристите в България (СЮБ) е конституиран като заинтересована страна.

Съюзът на юристите в България изразява следното становище:

Член 75 от ЗБЛД урежда условията за налагане на принудителна административна мярка – забрана за напускане на страната чрез отказ да се издаде задграничен паспорт или отнемане на издаден задграничен паспорт. Изчерпателно са посочени хипотезите на налагането на мярката. Точка 5 се отнася до лица с публичноправни задължения, а т. 6 – до лица със задължения към кредитори - физически или юридически лица. И в двете хипотези

79

принудителната административна мярка се налага за обезпечаване на вземания.

Атакуваните текстове са противоконституционни.

Съгласно чл. 35, ал. 1 от Конституцията – изречение първо, „всеки има право да избира своето местожителство, да се придвижва на територията на страната и да напуска нейните предели”.

Това право - правото на свободно придвижване, включително и извън пределите на страната, представлява основно човешко право, гарантирано не само от Основния закон, но и от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи, както и от Хартата от Ница, станала част от Лисабонския договор.

Наистина това основно човешко право не е от категорията на абсолютните, а е относително, т.е. то може да бъде ограничавано, но само със закон и то при точно определени условия.

Условията за конституционно допустимото ограничаване на правото на свободно придвижване съгласно второто изречение на чл. 35, ал. 1 от Конституцията са в три изрично посочени хипотези: за защита на националната сигурност, за защита на народното здраве и за защита на правата и свободите на други граждани.

Очевидно ограничението на правото на свободно придвижване по атакуваните текстове на ЗБДС не може да се свърже нито със съображения за национална сигурност, нито със здравни съображения.

Могат ли обезпеченията на вземанията както от публичноправен, така и от частноправен характер, каквито представляват административните мерки по атакуваните текстове, да бъдат окачествени като „защита на правата и свободите на други граждани”.

Що се касае до публичноправните вземания, без съмнение те не могат да се окачествят като „права и свободи на гражданите”.

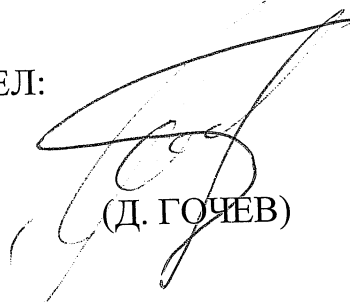
Но и частноправните вземания не са „права и свободи” по смисъла на Конституцията. Има се предвид онези права и свободи, които са конституционно защитени като основни права и които в случай на конкуренция помежду си, ако изрично не е конституционно посочен приоритет на едно от двете конституционно защитени права, е необходимо да се прави баланс.

В настоящия случай законодателят е приложил разширително разпоредбата на чл. 35, ал. 1, изречение второ от Конституцията, като е разпрострял възможността за ограничение на правото на придвижване и по отношение на непредвидени в текста хипотези.

82

Разпоредбата на чл. 35, ал. 1, изр. второ дава едно изключение от правилото на първото изречение и не може да се прилага разширително – за хипотези, които са извън посочените в текста.

ЗА ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Д. ГОЧЕВ)